

Wstęp do multimediów

Laboratorium 7

Analiza obrazu – detekcja twarzy

1. Cel i zakres ćwiczenia

Celem laboratorium jest zapoznanie studentów z wybranymi algorytmami umożliwiającymi wykrywanie twarzy w obrazach. W zadaniach zostaną wykorzystane algorytmy zaimplementowane w bibliotekach OpenCV [1] oraz Dlib [2]. Laboratorium zostanie zrealizowane w środowisku Google Colab [3], w którym dostępne są wszystkie wymagane biblioteki.

Możliwe jest również wykonanie zadań w lokalnym środowisku Python. Najwygodniejsze jest pobranie i zainstalowanie dystrybucji Pythona zawierającej już najpopularniejsze pakiety, np. Anaconda, która w wersji „Individual Edition” dostępna jest za darmo (<https://www.anaconda.com/products/individual>). Standardowo Anaconda zawiera wiele popularnych pakietów Pythona, ponadto zawiera wygodny program narzędziowy do przeglądania i instalowania nowych pakietów – conda. Po pobraniu i zainstalowaniu środowiska Anaconda konieczne jest doinstalowanie biblioteki OpenCV (polecenie: `conda install opencv` lub `pip install opencv-python` w konsoli Anaconda Prompt) oraz biblioteki Dlib (polecenie: `conda install dlib` w konsoli Anaconda Prompt).

2. Wprowadzenie

Jednym z pierwszych algorytmów wykrywania twarzy w obrazach był algorytm zaproponowany przez P.Viola i M.Jones [4]. Algorytm ten, mimo iż obecnie znanych jest wiele znacznie bardziej efektywnych rozwiązań, nadal jest wykorzystywany, gdyż umożliwia detekcję twarzy w czasie rzeczywistym przy niewielkich nakładach obliczeniowych, co jest istotne np. w przypadku implementacji w systemach wbudowanych. Działanie algorytmu polega na przeszukiwaniu obrazu i wykrywaniu regionów o określonych cechach reprezentowanych falkami Haara. Cechy te zawierają informacje o zmianie wartości kontrastu pomiędzy prostokątnymi grupami pikseli. Wykryte cechy są następnie analizowane przez kaskadę klasyfikatorów, które wybierają regiony zawierające cechy zgodne z modelem twarzy wyuczonym na zbiorze obrazów trenujących.

Wśród klasycznych (tzn. nie używających sieci neuronowych) algorytmów detekcji twarzy za jeden z najbardziej efektywnych uważany jest algorytm, w którym jako wektor cech używany jest histogram zorientowanych gradientów (*Histogram of Oriented Gradients, HOG*) [5], a jako klasyfikator maszyna wektorów nośnych (*Support Vector Machine, SVM*) [6]. Wektor cech (HOG) wyznaczany jest na podstawie gradientów wyznaczonych w kierunku poziomym i pionowym dla rozłącznych bloków składowej luminancji obrazu. Klasyfikator (SVM) jest trenowany na reprezentatywnym zbiorze wektorów cech zawierającym zarówno przykłady pozytywne (tzn. zawierające twarze) jak i negatywne.

Współczesne algorytmy detekcji twarzy wykorzystują splotowe sieci neuronowe (*Convolutional Neural Networks, CNN*). W algorytmach tych stosowane są różnorodne architektury sieci neuronowych, do trenowania których wykorzystywane są bazy zawierające tysiące obrazów. W ćwiczeniu zostanie wykorzystana sieć Max-Margin Object Detection (MMOD) [8], której implementacja dostępna jest w bibliotece Dlib.

3. Przebieg zajęć, zadania do realizacji

Kody źródłowe niezbędne do realizacji zadań (w formacie notatnika .ipynb do uruchomienia w Google Colab, oraz skryptu .py do wykonania w lokalnym środowisku Pythona) wraz z potrzebnymi modelami i przykładowymi obrazami testowymi udostępnione są na platformie Teams.

Po uruchomieniu notatnika pobierany jest przykładowy obraz testowy z bazy Wider [9] oraz zbiory danych (modele) dla kaskady Haara i MMOD. Pliki te są zapisywane w katalogu /content środowiska wykonawczego Google Colab, do tego katalogu można też wgrać pliki (w szczególności inne obrazy testowe) korzystając z menu „Pliki” po lewej stronie.

Następnie w obrazie testowym wykrywane są twarze z wykorzystaniem trzech detektorów.

Zadania do wykonania:

1. Zaproponuj miary efektywności algorytmów detekcji twarzy i wyznacz wartości tych miar dla obrazu testowego, przy czym zawsze podaj:
 - całkowitą liczbę twarzy w obrazie (tzw. *ground truth*),
 - liczbę poprawnie wykrytych twarzy (*true positives*, TP),
 - liczbę nie wykrytych twarzy (*false negatives*, FN),
 - liczbę obiektów niepoprawnie rozpoznanych jako twarze (*false positives*, FP).

Wyniki zbierz w tabeli ułatwiającej ich porównanie.

Zastanów się, jak potraktować wyniki detekcji, które obejmują jedynie część twarzy, albo takie, które oprócz twarzy zawierają również spory obszar *tła* (nie-twarzy).

Uwaga: zliczając twarze w obrazie uwzględnij również twarze częściowo przysłonięte, obrócone, rozmyte, widoczne z profilu i od tyłu, występujące w tle, na rysunkach, itp.

Uwaga: wraz z przykładowymi obrazami testowymi z bazy WIDER udostępniony jest również ich opis (tzw. *ground truth*) – można go wykorzystać do sprawdzenia i porównania jakie wzorcowe twarze zostały oznaczone na tych obrazach (w tym na danym obrazie testowym).

2. Przygotuj dodatkowe obrazy testowe i wyznacz dla każdego z nich miary zaproponowane w pkt. 1 (również w każdym przypadku podając wymienione tam wartości).

Wyniki zbierz w tabeli/tabelach ułatwiających porównanie skuteczności detektorów.

Sprawdź działanie detektorów na co najmniej trzech innych obrazach testowych (przykładowe obrazy testowe dostępne są na platformie Teams, można wykorzystać również własne obrazy), w tym przynajmniej jednego „trudnego” (dużo twarzy, twarze różnych rozmiarów, mocno przysłonięte, rozmyte, obrócone, itp. – dla prostych przypadków bez problemu można uzyskać detekcję poprawną w 100%).

3. Wyznacz miary zaproponowane w pkt. 1 łącznie dla wszystkich obrazów testowanych w pkt. 1 i pkt. 2, **wyniki zbierz w tabeli** (uwaga: to są inne wyniki/tabela niż w zad.2).
4. Stosując odpowiednie instrukcje języka Python zmierz czasy wykonania poszczególnych algorytmów.

Przygotuj oddzielny fragment kodu, dedykowany wyłącznie pomiarowi czasu, tak aby można było pomiar wykonać wielokrotnie niezależnie od realizacji zadań 1 i 2.

Zmierz wyłącznie czas detekcji twarzy na obrazie, bez wstępnych przygotowań (np. ładowanie modelu) i bez przetwarzania i wyświetlania wyników.

Wykonaj pomiar kilkakrotnie i sprawdź, czy uzyskiwane czasy są *stabilne* (czasami pierwsze

wykonanie może być wyraźnie dłuższe niż kolejne, czasami może też wystąpić chwilowe „zablokowanie” czy „przeciążenie” serwisu, itp.).

Wyniki zbierz w tabeli, podaj środowisko w jakim uruchamiany był skrypt (GPU/CPU itp.).

Uwaga: warto zastosować *dokładniejszy* sposób mierzenia czasu niż funkcja `time.time()`.

Uwaga: w środowisku Google Colab biblioteka Dlib wykorzystuje wspomaganie GPU; domyślna instalacja biblioteki Dlib w lokalnym środowisku Pythona nie wykorzystuje wspomaganie GPU – ma to ogromny wpływ na czas działania algorytmu bazującego na CNN i należy o tym pamiętać omawiając wyniki.

Kod źródłowy oraz uzyskane wyniki (obrazy z widocznymi wynikami detekcji, wartości miar z pkt. 1, 2 i 3 oraz czasy wykonania z pkt. 4) zamieść w sprawozdaniu. **Porównaj i skomentuj uzyskane wyniki.**

Uwaga: sprawozdanie może mieć formę notatnika .ipynb z widocznymi wynikami działania oraz dodatkowymi polami tekstowymi zawierającymi zebrane wyniki i komentarze, lub dokumentu w formacie pdf.

Uwaga: sprawozdanie powinno być pojedynczym plikiem, którego nazwa powinna zawierać imię i nazwisko wykonawcy (oprócz innych ewentualnych elementów).

Literatura

1. <https://opencv.org/>
2. <http://dlib.net/>
3. <https://colab.research.google.com/>
4. Paul Viola , Michael Jones, “Rapid object detection using a boosted cascade of simple features”, *Conference on Computer Vision and Pattern Recognition* (2001)
5. <https://learnopencv.com/histogram-of-oriented-gradients/>
6. https://docs.opencv.org/3.4/d1/d73/tutorial_introduction_to_svm.html
7. <https://learnopencv.com/image-classification-using-convolutional-neural-networks-in-keras/>
8. Davis E. King, Max-Margin Object Detection}, *Computer Vision and Pattern Recognition* [cs.CV], 2015, <http://arxiv.org/abs/1502.00046>
9. <http://shuoyang1213.me/WIDERFACE/>